1856. No.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 13 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 Augustus.

Voor de nieuwe vrije stemming, ter verkiezing van één lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zijn op heden ingeleverd 758 stembriefjes. Dat getal bedroeg bij de vorige verkiezingen op 10 Junij jl. 434; op 15 Julij 704 en op 29 Julij 754.

— De *Amst. Cour.* ontleent aan de Noorweegsche bladen de volgende bijzonderheden, betreffende de reis van Z. K. H. den Prins van Oranje.

Den dag na de aankomst (7 Julij) werd ter eere van den jeugdigen Prins bij den Onder-Koning en zijn gevolg een diner gehouden, tot deelneming waarvan, behalve genoemde autoriteiten, uitgenoodigd waren de Bevelhebber van 's lands stoomschip *Merapi* en de Nederl. Consul. Na de terugkomst van Hamar, ondernam Z. K. H. eene reis, via Drammen, naar de zilvermijnen van Kongsberg, van welken togt de Prins den 13den terugkeerde; den 14den begaf Z. K. H., vergezeld van den Minister van Marine, zich naar de maritime etablissementen van Horten, en zette, na het fort Oscarsburg in oogenschouw te hebben genomen, de reis voort naar Christiansand, waar de Onder-Koning dienzelfden avond den Prins opwachtte en verwelkomde.

Bedoelde dagbladen behelzen uitvoerige verslagen van het luisterrijk onthaal, hetwelk den Onder Koning en den Prins van Oranje ten deel viel, maar ook in plaatsen waar de Onder-Koning den Prins niet vergezelde, was de ontvangst even luisterrijk en schitterend; overal hoorde men het Nederl. volkslied en het »Wilhelmus," (met Noordsche woorden tot tekst) door de bevolking aanheffen en steeg de geestdrift ten top, hetgeen wel tot bewijs mag strekken van de genegenheid en blijken van sympathie jegens den doorluchtigen telg van het stamhuis van Nassau aan den dag gelegd. Wij zouden te wijdloopig worden indien wij al de bijzonderheden wilden vermelden van de schitterende ontvangst, die den Prins bij zijn bezoek der steden Christiania, Horten, Christiansand, Stavanger, Bergen en Drontheim is te beurt gevallen. Overal gaf de bevolking op hartelijke en gulle wijze hare sympathie en gehechtheid te kennen voor den Nederlandschen Koningszoon en de Nederlandsche natie.

Onder de bijzonderheden der reis mag niet onvermeld blijven, het verblijf van den Prins van Oranje gedurende 2 dagen in de Hardangerfjord, een der schoonste streken van Noorwegen, en het bezoek, gebragt aan den waterval Vöringfoss, den hoogsten in Europa. Ofschoon de reis derwaarts zeer vermoeijend mag heeten, zoo beloont het trotsche natuurtafereel, dat hier wordt aangeboden, ruimschoots de moeite, en overtreft de stoutste verwachtingen van den bezoeker.

Den 29sten Julij 's morgens verliet Z. K. H. de haven van Drontheim, regelregt koers zettende naar IJsland. Gedurende de geheele reis tot Drontheim, werd de Prins, op zijn verzoek, vergezeld door den Heer Stibolt, Consul van Z. M. te Christiania, en niet door den Kapitein Falsen, die slechts Z. K. H. naar Kongsberg en Hamar vergezelde. Z. K. H. met zijn gevolg en de geheele bemanning van de *Merapi* genoten gedurende het verblijf in Noorwegen den besten welstand.

Wij kunnen deze mededeeling niet eindigen, zonder tevens te vermelden dat Z. K. H. benoemd is tot Grootkruis van de Noordsche St. Olofs-orde; de Heer Casembroot, zijn Gouverneur, tot Commandeur. De HH. Jhr. de Geer, Ordonnans-Officier van Z. K. H. en Wolterbeek, Bevelhebber der *Merapi*, zijn tot Ridders dierzelfde orde benoemd.

— Wij laten hieronder uit de *Staats.-C.* volgen het treurig berigt van het noodlottig onheil dat op Zondag avond van den 10den dezer op den Holl. spoorweg plaats had en zooals nog nimmer hier te land voorviel, er tusschen haakjes bijvoegende wat we verder nog in de *Rott. Cour.* vermeld vinden. Uit het onmiddellijk ingestelde voorloopige geregtelijke onderzoek is het navolgende gebleken:

De laatste trein van Amsterdam naar Rotterdam is volgens gewoonte en in orde doorgereden tot Schiedam, aldaar in tijds aangekomen en weder afgereden, doch heeft buiten Schiedam een hevigen schok gekregen; de machinist, niet wetende wat het was, deed de machine stilstaan, waarna de trein een eind verder is blijven staan. De conducteurs, bij den machinist gekomen, raadpleegden wat er gebeurd konde zijn, toen inmiddels de laatste trein van 's Hage aankwam, en doorstoomende, onbekend met het voorgevallene, achter op den stilstaanden trein liep en al dadelijk 2 waggons verbrijzelde, terwijl de 3de waggon gedeeltelijk stuk sprong. Gelukkig nog dat van de 2 achterste waggons, in den laatsten geen, in den 2den slechts enkele personen gezeten waren, anders ware het onheil nog grooter geweest. Men heeft onmiddellijk van het station Rotterdam getracht hulp te verleenen, en zijn den nacht aldaar aangebragt 4 zwaar gewonde personen, zijnde: J. Molenaar, 35 jaren, timmerman, geboren te Woerden, wonende te Hellevoetsluis, gekwetst aan hoofd en rug; J. P. de Heer, 23 jaren, timmerman, geboren en wonende te 's Hage, werkzaam te Hellevoetsluis, gekwetst aan den arm, [die arm is gisteren nacht afgezet], N. Nieuwenhout, 28 jaren, biljardmaker, wonende te 's Hage, gekwetst aan beenen en hoofd; M. Verhagen, oud 45 jaren, geboren te Utrecht, dienstbode bij den Heer de Bruyn te Rotterdam, gekwetst aan de beenen, [een been gebroken]; allen reeds door een Schiedamsch Geneeskundige eenigermate geholpen en onmiddellijk opgenomen in het ziekenhuis te Rotterdam; terwijl als lijken aldaar zijn binnengebragt 3 personen: een onbekende, [Steenhuyse, koopman te Amst., inwendig zwaar verwond] H. van der Kolk, organist te Delft, wonende te Rotterdam, [een arm en beide beenen verbrijzeld]. (Opmerkelijk is de bijzonderheid die we heden morgen omtrent v. d. Kolk vernamen. Hij was in een der voorste wagens gezeten, maar een kennis ziende, verplaatst hij zich om met dezen te spreken, in eene der verongelukte wagens, en vindt alzoo den dood op dezelfde trein, waarmede hij anders ongedeerd ware overgekomen.) C. Geenemans, biljardmaker, geboren en wonende te 's Hage, [inwendig zwaar verwond]. Nog was volgens zeggen één gekwetste te Schiedam opgenomen. Wijders waren geen personen belangrijk verwond; alleen waren er nog diverse geringe wonden, blaauwe oogen, dikke wang, hand of been geschaafd, en dergelijke.

Eene ernstige instructie, onmiddellijk begonnen, wordt onder het oog der Justitie voortgezet. Zoo het schijnt is een ledige waggon, te Schiedam staande, door eene nog niet bekende oorzaak op het rijspoor geraakt en door den van Amsterdam komenden trein aangereden, en is dit de oorzaak van den eersten schok en het verder stilstaan van den trein geweest. Een waggon ten minste is van den weg geworpen gevonden.

— De *Geneesk. Cour.* zegt onderrigt te zijn, dat de aanschrijving van den Minister van Binnenl. Zaken omtrent den openbaren gezondheidstoestand, slechts de voorbode is eener spoedige regeling der geneeskundige aangelegenheden, en dat de Minister het voornemen heeft uitgedrukt, om de wetten, regelende de zaken der geneeskunde, zeer spoedig aan de Tweede Kamer aan te bieden.

— Te Delft is met 2-jarig verlof aangekomen de ingenieur der mijnen in Oost-Indien, de Ashantijnsche Prins Aquasi Boachi, die, zijne eerste opvoeding aan het instituut van den Heer van Moock genoten hebbende, later aan de academie aldaar tot die betrekking werd gevormd. Naar men verneemt begeeft hij zich eerlang naar Parijs, tot het bestellen van werktuigen, welke tot putboringen op Java moeten dienen.

— In den Zoologischen tuin te Amsterdam is Zondag avond een jonge beer, die naar de verklaring van ooggetuigen, door bezoekers aanhoudend was geplaagd, door het verbreken van eene tralie uit zijne kooi ontvlugt. Men besloot het dier levend of dood te vangen, hetgeen dan ook zonder opschudding dadelijk is gelukt: het dier werd gedood.

— Te Nieuwe Diep is Zondag ll. het kerkgebouw voor de aldaar opgerigte Ev. Luth. gemeente plegtig ingewijd, door Ds. K. N. Meppen, uit 's Gravenhage, met eene rede over Hand. IX vs 31. Aan den avond van dien dag heeft de nieuw benoemde Leeraar J. Stephanus mede zijn dienstwerk aanvaard.

— Den 5den dezer is te Utrecht een aanzienlijk getal Protestanten van alle rigtingen en uit alle provincien des vaderlands vergaderd geweest, ten einde, gehoor gevende aan de roepstem van eenigen, in Nederland eene vereeniging te vormen, welker leden zich zouden verbinden om, bij vasthouden aan eigen overtuiging, ook die van andersdenkende Protestanten te eerbiedigen, en, bij de beoordeeling van den mede-Protestant en de Protestantsche genootschappen, van alle bitterheid en scherpte zich te onthouden. Tot toetreding dier vereeniging, welke onder den naam van *Nederl. Protestantsche Unie* zich ten voorzegden dage heeft gevestigd, zullen allen die in de zaak belang stellen, worden uitgenoodigd, ten einde vervolgens, in eene door de commissie nader te bepalen vergadering, een reglement vast te stellen.

— Te Doetichem zijn Vrijdag ll. 3 huizen verbrand waardoor 7 gezinnen van woning zijn beroofd. De brand had een dreigend aanzien, maar is door een vrij sterken regen en den ijver der brandweer gelukkig bedwongen.

— In de omstreken van Smilde (Friesland) heeft er in het laatst van de afgeloopen week een hevig onweder gewoed, dat op sommige plaatsen brand heeft veroorzaakt. Ook zijn een jongeling en een schipper door den bliksem getroffen. De eerste was geheel gevoelloos geworden, en den laatste stond een uur het schuim op den mond; later is hij tot bewustheid gekomen.

— Te Winterswijk heeft men bij de boring, ter opsporing van steenkolen, op eene diepte van 340 voet eene kleine koollaag ontmoet. Deze vondst wordt als een goed teeken aangemerkt, en spoort tot verder onderzoek aan.

— Het *Hbl.* deelt het volgende berigt uit Batavia mede: In de binnenlanden van het residentschap Rembang heeft voor 8 dagen een Javaan zich

tegen zijn inlandsch opperhoofd verzet en dezen vermoord. Met een aanhang van 30 personen verschool hij zich in het bosch, toen de Resident van Rembang verscheen, om de zaak te onderzoeken. Na veel moeite is het gelukt den moordenaar te vatten, die zijne straf niet zal ontgaan.

— De *Indép. Belge* deelde onlangs een verslag mede omtrent den toestand der Israëliten in Polen, waarvan wij den hoofdinhoud alhier overnemen:

De vrede heeft thans het Oosten en het Westen weder verzoend, en de blik is thans weder op Rusland gevestigd, dat nog zoo vele schatten voor de menschheid in zijn boezem omdraagt. De oorlog is eene les geweest voor iedereen; Rusland heeft zonder twijfel daardoor gezien, dat er in zijne instellingen en wetten nog veel te verbeteren is, maar ook dat het nog onmetelijke krachten bezit, die slechts op ontwikkeling wachten, om het rijk tot eene nooit gekende grootheid op te voeren. Rusland zal thans moeten erkennen, dat vele oude gebruiken den gang der beschaving verlammen, en dat het verlaten van den ouden weg eene reusachtige ontwikkeling zal veroorzaken. Keizer Alexander heeft bij de aanvaarding zijner Regering beloofd, iedereen regt te zullen doen wedervaren, en de ondervinding toont, dat hij woord houdt. Daarom heeft een gedeelte zijner onderdanen, dat tot op heden in eenen staat van afzondering leefde en bijna nooit iets tot heil van den Staat kon toebrengen, al zijne hoop op hem gevestigd. Namelijk de Joden, vooral die in Polen. De Keizer kan niet nalaten, zijne aandacht op dat ten onregte zoo verachte deel zijner onderdanen te vestigen, dat zoowel door verstandsontwikkeling als geestkracht zich gunstig onderscheidt. Iedere verzachting van hun lot zal hen tot dankbare onderdanen en nuttige burgers vormen; want in weêrwil van de valsche stelling waarin zij thans geplaatst zijn, hebben zij reeds gewigtige diensten aan hun vaderland bewezen, hetgeen vooral gebleken is bij het doen van groote leverantien voor het leger, in uitgebreide handelsondernemingen en in de openbare werken aan de wegen. Zij hebben mede hunne geschiktheid bewezen voor alle beroepen, ja zelfs in de provincie Augustow zijn zij de eenigste ambachtslieden. Tot welk eene hoogte hadden zij het onder billijke wetten kunnen brengen.

De Keizer heeft zich voor hen al een liefderijk vorst getoond. Hij schonk 300 roebels aan het Paskewitsch-fonds, bestemd om een bruidschat aan de Joodsche meisjes in Polen uit te keeren en 3000 roebels tot onderhoud van arme Joden te Warschau. Zulke daden verwekken hoop voor de toekomst.

De Joden in Polen, ten getale van een half millioen (het achtste deel der bevolking) deelen in al de lasten der overige inwoners. Sedert 1844 ook in de krijgsdienst. Zij hebben de hen onderscheidende kleederdragt moeten afleggen. Het zijn meestal werkzame en nijvere lieden en oefenen alle bedrijven uit behalve den landbouw. Zij zijn matig en geven zich zelden aan het misbruik van brandewijn over, iets hetgeen de Poolsche boeren zoo zeer verdierlijkt. In dit alles verschilt dus de Jood weinig van den Poolschen Christen; maar de volgende bijzonderheden geven een schets van de afpersingen waaraan zij zijn blootgesteld.

1°. Niet alleen is voor hen het grootste gedeelte des rijks gesloten, maar zelfs, krachtens oude wetten, onderscheidene steden; en in die plaatsen waar zij worden toegelaten, moeten zij afzonderlijke wijken bewonen. Het regt om in de dorpen te wonen, wordt hun niet dan op harde voorwaarden toegestaan. Dezer dagen heeft echter de Keizer de afzonderlijke Jodenwijk te Moskou opgeheven.

2°. Sedert 30 jaren mag geen Jood brandewijn verkoopen. Toen dit verbod werd uitgevaardigd, werden duizende huisgezinnen daardoor ten onder gebragt. Men dacht hiermede de dronkenschap onder de boeren tegen te gaan, maar vruchteloos. In sommige steden waar de Joden dit regt nog bezitten, mogen zij dit niet op hunne kinderen overdragen, en moeten eene hoogere belasting betalen dan de overige kroeghouders.

3°. Aan hun grondbezit zijn de hardste voorwaarden verbonden. Zij mogen geen steenen huizen koopen, en zoo zij er een van hout koopen, dan moet het binnen een bepaalden termijn, naar een vastgesteld plan, in steen herbouwd worden, op straffe van aan de gasthuizen te vervallen.

4°. De Joden bezitten geene staatkundige regten, en de burgerlijke genieten zij slechts, voor zoo verre die niet door bijzondere bepalingen zijn besnoeid, en de uitlegging daarvan is aan het openbaar gezag overgelaten. Als voorbeeld diene het besluit van den Stedehouder van 1 Sept. 1853, waarbij aan de minnen onder de Christenen verboden wordt een Joodsch kind te zogen.

5°. Iedere Jood die zich te Warschau vestigt, zelfs de kleinste kinderen, moet bij zijne intrede 20 Poolsche grossen betalen, waarbij nog 17 grossen voor onkosten en eene menigte fooijen. Deze belasting levert jaarlijks een half millioen op. Iedere overtreding wordt met zware boete gestraft. Lijfsdwang wordt aangewend bij hen die niet betalen kunnen; niet zelden worden vrouwen in dezelfde zaal opgesloten waarin het wemelt van boosdoeners, en op gelijken voet met hen behandeld.

6°. Het vleesch volgens de Joodsche wet geslagt is aan een regt van 6 grossen het pond onderworpen, hetgeen jaarlijks verscheidene millioenen opbrengt. De invloed dezer bepaling op de mingegoede klasse is verderfelijk. Er zijn grijsaards die zich niet herinneren kunnen ooit vleesch gegeten te hebben. Door het schrale voedsel dat zij nuttigen, bevolken zij de gasthuizen en men moet hen gezien hebben om zich een denkbeeld te kunnen vormen van hun bleek en vermagerd voorkomen. Deze belasting dagteekent van 1812, toen eenige aanzienlijke Joden op eigen gezag zich dien last lieten welgevallen, op voorwaarde van vrijdom van krijgsdienst, en beding dat die belasting zou ophouden, indien de Regering die ophief. En dat is sedert 12 jaren het geval en toch houdt de belasting stand.

7°. Overal toonen de Joden goede soldaten te zijn. Het gunstig getuigenis door de Ministeriën van Oorlog in Holland en Pruissen hieromtrent afgelegd, kan daartoe ten bewijze strekken. Maar in Polen mag de Jood niet eens tot den rang van onderofficier opklimmen; 25 jaar dienst geven hem geen hoop voor de toekomst, en bij zijn ontslag mag hij zich niet als de Russische soldaat op de plaats zijner keuze vestigen. Ook het getal recruten voor de Joden is veel grooter dan voor de Christenen, en telkens als een Jood zich onttrekt, moet zijn plaats door een kind, als was het slechts 10 jaren oud, worden aangevuld, die dan met gebonden handen op karren geplaatst en naar het naastbijgelegen station gevoerd worden. Aldaar wordt hun een nachtleger van stroo in een schuur of op eene zolder aangewezen, waar het meestal van ongedierte wemelt. Vervolgens worden zij meestal naar het depôt in de stad Kyock, waaruit de Joden vroeger zijn verdreven, gevoerd. Daar wacht hen een priester, die ze met wijwater besprengt, en van dit oogenblik worden zij als Christenen beschouwd en kunnen het regtzinnige geloof niet verzaken, zonder zich aan dwangarbeid in Siberië bloot te stellen. Na deze plegtigheid worden zij naar het binnenland gebragt en onder het opzigt der boeren gesteld. Wij zullen het niet wagen de smart der ouders bij zulke tooneelen te schetsen.

8°. Voorheen werden zij die de Joodsche eeredienst hoonden, gestraft, naar de bepalingen van het strafwetboek; maar het nieuwe wetboek erkent deze strafschuldigheid niet en beschermt alleen de Christelijke belijdenissen. Christelijke en Mahomedaansche geestelijken zijn boven die wet verheven, slechts op de rabbijnen wordt zij toegepast.

9°. De Joodsche eeredienst, zonder eenige regeling aan zich zelve overgelaten, staat echter ten aanzien harer geldmiddelen onder eene streng toezigt van de Overheid. De liefdadige broederschappen enz. zijn mede vernietigd.

10. Het onderwijs der jeugd is geheel verlamd. In sommige plaatsen hebben de Joden scholen voor eigene rekening willen oprigten, maar het is geweigerd.

11°. Niet alleen zijn de godgeleerde boeken der Joden, maar ook hunne oude gebedenboeken aan de censuur onderworpen, die in Polen veel strenger is dan te Petersburg, en door deze door uitlating en verandering verminkt.

Hoe is het mogelijk vraagt men dat eene zoo talrijke bevolking onder zulke omstandigheden kan bestaan? Deels door de vastheid van hun karakter en hun ijver voor de godsdienst; deels door de menschelijkheid en eigenbaat der lagere ambtenaren, die vaak uit gevoel en voor geld, oogluikend eenige verzachting gedoogen.

Gelukkig de Vorst, die geroepen is deze misbruiken weg nemen, en de ellende van zoo vele duizenden te verzachten; de menschheid en de staat zullen er bij winnen en zijne pogingen met onsterfelijken roem worden bekroond.

's GRAVENHAGE, 12 Augustus.

Z. M. heeft aan den Heer Everard, eersten Geneesheer van 's Konings Huis, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van Ridder der orde van St. Stanislaus, 1ste klasse, en van Ridder der orde van St. Wladimir, 3de klasse, hem door Z. M. den Keizer van Rusland in 1856 en 1853 geschonken.

— Z. M. heeft den Heer J. D. Fischer, Consul-Generaal der Nederlanden te Genua, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van Commandeur, 2de klasse, der orde van de H. Mauritius en Lazarus, hem door Z. M. den Koning van Sardinië geschonken.

— Bij Kon. besluit is benoemd bij het 3de reg. dragonders, tot 1sten Luit. den 2den Luit. J. F. H. van Heumen; en op verzoek eervol ontslag verleend aan den 1sten Luit. Jhr. C. E. Du Monceau, van het 1ste reg. dragonders.

— Tot Ontvangers zijn benoemd: te Raamsdonk, de Heer J. W. van Moock, thans te Sprang c. a.; en aldaar de Heer J. F. Mansfeldt, thans te Warga.

— Z. K. H. Prins Frederik heeft Zaturdag middag een bezoek bij den Koning op het Loo afgelegd, en is daarna naar de residentie teruggekeerd.

— Den 8sten dezer is door den Koning op het Loo ontvangen de Baron von Doblhoff-Dier, Gezant van Z. M. den Keizer van Oostenrijk bij het Nederl. Hof, ter overhandiging der brieven van kennisgeving van zijnen Souverein, wegens de bevalling van H. M. de Keizerin en die van H. K. H. de gemalin van den Aartshertog Karel Ferdinand van Oostenrijk.

— Naar men verneemt zal Z. K. H. Prins Frederik, bij zijne reis naar Moskou, vergezeld worden door zijne Adjudanten Graaf van der Duyn van Maasdam en van Goedicke; 's Konings Adjudant in buitengewone dienst, den Schout-bij-Nacht 't Hooft; den Geheimraad en Secretaris van Z. K. H., den Hofraad van Otterloo, en den Heer J. Visser, Adjunct-Commies bij het Departement van Buitenl. Zaken.

— De sluiting van de zitting der Herv. Synode heeft niet Zaturdag, zoo als gemeld was, maar heden plaats gehad, op verlangen van den Minister der Herv. Eeredienst.

— De Heer van Wickevoort Crommelin, Militie-Commissaris in Zuidholland, is plotseling alhier overleden.

— De Fransche Gezant, Baron d'André, heeft met verlof de stad verlaten.

— Men verneemt dat verschillende aanzienlijke Russische en andere familiën, die voornemens waren Scheveningen te bezoeken, uit gebrek aan behoorlijke plaats van hun voornemen hebben moeten afzien, of weder uit de residentie vertrokken zijn.

— Men verneemt, dat alle moeijelijkheden, die de uitvoering van den spoorweg van Vlissingen tot Venlo verhinderden, thans uit den weg zijn geruimd.

— In de Eerste Kamer der Staten-Generaal is thans eene derde plaats opengevallen, door het overlijden van den Heer M. Sichterman van de Brake, voor de provincie Groningen zitting hebbende.

— De Minister van Marine heeft het navolgende schrijven gerigt aan de bevelhebbers en alle verdere Officieren bij 's rijks zeemagt:

Bij mijne optreding als Minister van Marine, is het de wensch van mijn hart en mijn pligt tevens, aan de militaire Officieren bij 's rijks zeemagt eenige mededeeling te doen van hetgeen zij van mij mogen verwachten en van hetgeen ik wederkeerig van hen verwacht.

Van mijne eerste jeugd af is de Nederlandsche marine en hare roemvolle geschiedenis mij dierbaar geweest. Ik zal daarom onvermoeid er naar streven, om alles te doen wat van mij afhangt, om onze marine ten meeste nutte des vaderlands, aan hare roeping te doen beantwoorden. Diep gevoelde afhankelijkheid van Hoogeren bijstand, zal mijne pogingen schragen en sterken. Met moed aanvaard ik mijne gewigtige taak. De wijze zorg des Konings heeft den Kapitein-ter-Zee B. G. Escher tot Directeur-Generaal benoemd, om mij in alles met raad en daad bij te staan.

Ik vertrouw, dat elk Zee-Officier, van welken rang ook, zal beseffen, dat op hem de dure verpligting berust, om zijnerzijds opregt en krachtig mede te werken, tot den goeden uitslag mijner pogingen.

Ik roep allen ernstig op, om, indien hier of daar, een minder goede geest zich mogt vertoonen, indien bij sommigen de dienstijver of de lust mogt verflaauwd zijn, tot verbetering op te wekken en aan te sporen.

Met het volle besef van het gewigt der zaak noodig ik allen uit, om de vooral in den laatsten tijd, in het oog loopende blijken van insubordinatie te onderdrukken, door de tot goed en genoegelijk dienen zoo onmisbare krijgstucht, met stipte onpartijdigheid en vasten klem te handhaven. Het goed voorbeeld van hen, die op meer verheven militair standpunt, geroepen zijn, door woord en daad invloed op hunne minderen uit te oefenen, zal daartoe veel kunnen bijdragen.

Het is mijn ernstig voornemen de belangen van het corps Zee-Officieren, Onder-Officieren en mindere schepelingen, met strikte regtvaardigheid, zonder aanzien des persoons, te behartigen.

Ik zal al het mogelijke doen, om verdiensten door belooning, verkeerdheden of pligtverzuim, door berisping of straf, te doen achtervolgen. Ook zal ik trachten steeds duidelijk te doen uitkomen, hoezeer de goed en ijverig dienende Officier, door mij hooggeschat en onderscheiden wordt boven hem, die onverschillig en flaauwhartig, voorwendsels zoekt, om de dienst te ontduiken.

De Directeur-Generaal zal geheel in denzelfden geest met mij werkzaam zijn.

Onze marine heeft ten allen tijde Officieren gehad en ook heden ten dage heeft zij er, op wie wij trotsch mogen zijn en wier bekwaamheid ook elders hoog wordt geschat.

Moge dat getal blijvend toenemen! Elk Zee-Officier streve daar naar!"

ROTTERDAM, 11 Augustus.

Voor eenigen tijd is een groot deel gronds van de gronden voor het Tweede Nieuwewerk, aan de Heeren J. H. C. van der Kun c. s. verkocht, ten einde daar een stoom-, rijstpel- en meelmolen te vestigen. Bij openbare aanbesteding der fondamenten voor deze fabriek, is dit werk aangenomen door den Heer P. van Limburgh alhier, voor de som van ƒ 39,100. Uit de aanzienlijkheid dezer som, alleen voor de grondslagen, blijkt op hoe groote schaal deze fabriek zal zijn ingerigt. De architecten van het werk zijn de Heeren W. Thysen en A. W. van Dam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Augustus.

Z. M. de Koning heeft het Commandeurskruis der Leopolds-Orde toegekend aan den Heer Schout-bij-Nacht Coertsen, Hoofd-Inspecteur van het loodswezen in Nederland, en het Ridderkruis dier Orde aan den Kapitein-Luitenant titulair Wels, laatstelijk Inspecteur van het loodswezen te Vlissingen en Commissaris voor het toezigt over de loodsdiensten op de Schelde.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Augustus.

De Koningin zal op den 28sten naar Schotland vertrekken. Misschien zal H. M. ook Guernsey en Jersey bezoeken.

— Met de volgende boot van Alexandrië, wordt de afgezette Koning van het Indische rijk Oude, alhier verwacht, verzeld van zijne moeder, die de regten van haren zoon wil handhaven. Zij is 45 jaren, de Koning 28 jaren en heeft een zoon bij zich van 16 jaren, die reeds gehuwd en vader is. Zij hadden een kistje aan boord met een halssnoer van 10,000 £ ten geschenke voor Koningin Victoria, dat ongelukkig in de Roode zee is gevallen en waarnaar geduikt wordt. De overtogt van het Koninklijk gezin, behalve de tafel waarin het zelf voorziet, kost 8,000 £.

— De nieuwe Russische Gezant is alhier aangekomen.

— De *Observer* zegt dat de Engelsche en Fransche escaders worden bijeengetrokken om Rusland tot eene getrouwe naleving van het vredes-verdrag te noodzaken. Het is echter onwaarschijnlijk, dat de bestaande moeijelijkheden van dien aard zullen worden, om tot het laatste over te gaan.

— Aan W. Dove is gisteren te York de doodstraf voltrokken. Hij heeft, naar men verneemt, vóór zijne teregtstelling, de misdaad van vergiftiging zijner vrouw beleden.

— De Goodwood-wedrennen werden onlangs door een ongelukkig voorval gestoord. Het paard Chevy Chase stortte bij het springen over een dijk en deed ook 2 volgende paarden vallen, over welke nog 5 andere renners heenrolden. De verwarring was verschrikkelijk. De meeste paarden kwamen spoedig weder op de beenen, maar Chevy Chase had een been gebroken en lag kermende op den rug, zoodat men aan zijn lijden door een geweerschot een einde moest maken. Van de jockey's werd een voor dood weggedragen en de anderen hadden meer of minder letsel bekomen. Vele weggeloopen paarden, waren in een naburig boschje aan het vechten geraakt en hadden elkander groote stukken vleesch van het lijf gebeten, voor dat het gelukte hen weder meester te worden.

— In berigten uit China vindt men vermeld, dat, in weerwil van den burger-oorlog die in dat rijk woedt, de bemoeijingen tot verspreiding van het Christendom nogtans voortgezet worden. Achttien genootschappen onderhouden in China 86 Evangelische zendelingen, van welken 14 in Canton, 10 in Hongkong, 6 in Amoy, 10 in Futscheu, 15 in Ningpo en 31 in Sanghai leven. Engelsche bladen en tijdschriften verschijnen er 12 in het Middenrijk. Voorts verschijnen er nog 2 dagbladen in de Chinesche taal, door een Engelschen en een Amerikaanschen zendeling uitgegeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Augustus.

De Keizer is gisteren in goeden welstand van Plombières teruggekeerd.

— De Keizer heeft den Heer de Lamartine 16,000 fr. doen uitbetalen voor 800 ex. van zijnen letterkundigen cursus, welke exemplaren aan de bibliotheken door het geheele rijk zullen worden gezonden.

— De Graven de Morny en Esterhazy zijn is te Peterburg aangekomen.

— In onderscheidene streken beginnen de geheime genootschappen wederom het hoofd op te steken. De Overheden gaan met verdubbele gestrengheid daartegen te werk.

— Den 5den December zal hier van rijkswege 24 millioen sigaren worden aanbesteed.

— De Bisschop van Atrecht, reeds vroeger door zijne ultramontaansche denkbeelden bekend, heeft thans eenen rondgaanden brief uitgevaardigd, waarin hij den wensch uit, dat de Protestantsche leerlingen alleen dan hunne plaats naast de Katholieke leerlingen zullen behouden, wanneer zij de mis willen bijwonen.

— De Hertog van Aumale heeft 1000 fr. geschonken aan de door brand geteisterde school te Aumale, in het departement der Neder-Seine.

— De havens van Marseille zijn zoozeer met schepen opgepropt, dat van hoogerhand bevel is gegeven, de nieuw aankomende schepen naar de haven van Frioul te verwijzen. De bevolking van die stad, die in 1846 167,872 zielen bedroeg, is thans tot 233,817 gestegen.

— Den 7den dezer is in de Corsikaansche haven van Bonifacio de telegraafdraad tusschen deze haven en Sardinië neergelaten, voor den aanvang der gemeenschap met Algerie.

— Te St. Mardi niet ver van hier, is een paarden-koopman gestorven die 297 Ned. ℔ woog.

— Te Rijssel is eene vrouw van 5 kinderen bevallen; 3 jongens en 2 meisjes.

— Uit Cayenne zijn zeer ongunstige berigten ontvangen. Zeer veel bannelingen waren gevlugt en hadden zich in de bosschen opgehouden, waar de honger hen noopte eenigen hunner te slagten en te verteren. Vijf dier rampzaligen zijn weder gevat. De gele koorts was sterk heerschende.

ITALIE.

De Paus heeft den Aartsbisschop van Mira, Mgr. Flavio, van een Vorstelijk geslacht, tot buitengewoon Gezant benoemd, bij de krooning van Keizer Alexander II.

PRUISSEN.

BERLIJN, 10 Augustus.

„Het Geregtshof van policie te Dusseldorp heeft een heer, aangeklaagd wegens het voortdurend mishandelen van zijnen hond en van beleedigingen jegens voorbijgangers, die zijne wreedheid trachtten te stuiten, tot eene gevangenisstraf van 14 dagen veroordeeld.

— De Hertogin van Orleans met de Graaf van Parijs zijn te Hamburg aangekomen en zullen aldaar eenigen tijd vertoeven. Ook de Heer Thiers bevindt zich aldaar.

— Den 8sten dezer is de inschrijving gesloten voor de eerste bank van het crédit mobilier, welke te Hamburg zal worden gevormd. In stede van 30 millioenen, welke men van het publiek had verlangd, beliepen de inschrijvingen binnen weinige uren 1200 mill. fr.

RUSLAND.

Bij Keizerlijke verordening is, onder voorzitting van den Generaal-Adjudant Vorst Wassiltschikow eene commissie ingesteld, tot onderzoek naar de misbruiken en bedriegerijen, welke bij de leverantie van mondbehoeften voor de troepen in de Krim en de zuidelijke provinciën des rijks, alsmede bij het beheer der militaire hospitalen hebben plaats gehad.

— Het stoomschip *Grosiastchi* waarmede de Keizer en de Keizerin een togt naar Coerland hebben gedaan, heeft een ongeluk gehad. In den nacht van den 29 op 30sten Julij is het tegen een Hollandsch vaartuig gestoomd. Dit laatste heeft veel schade bekomen, doch is door een stoomschip op sleeptouw genomen en naar Sweaburg gebragt, alwaar het op kosten van de kroon zal hersteld worden. De *Grosiastchi* heeft een rad verloren en is 3 uren blijven liggen, zonder verder te kunnen komen. Een ander stoomschip heeft de passagiers aan boord genomen. Het weder was schoon en de nacht niet duister, zoodat er geene menschen bij dat ongeluk zijn omgekomen.

— De bezetting van Polen schijnt volgens de toebereidselen tegen den winter aanmerkelijk versterkt te zullen worden. De granen zijn zeer aan het dalen. Het verschil in 14 dagen is reeds meer dan 2 z. r. de tscherwert of ƒ 4 op ruim 2 mud.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 14den Augustus 1856, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Verantwoording van de ontvangsten en uitgaven der gemeente, over den jare 1855.
2°. Rekening van Gecommitteerden tot de administratie der Vereenigde Gasthuizen, over 1855.
3°. Idem van Bestuurders der Onderwijzers Kweekschool, over 1855/56.
4°. Request van A. Stokhuyzen c. s., tot het brengen van eene wijziging in den bouw der Karnemelksbrug.
5°. Idem van H. en J. W. Filippo, tot continuatie van het contract wegens het schoonhouden der kolken.
6°. Benoeming eener Commissie tot onderzoek naar de noodzakelijkheid van eene Gezondheids-Commissie.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van Predikanten, door de Kerkeraden der Herv. gemeenten: van Boskoop, op W. Zwart, Pred. te Schagen; van Hulst, op G. de Wildeman van Lakerveld Kellerman, Pred. te 's Heerenboek; en van Hantum en Hantumhuizen, op H. E. Gravemeijer, Pred. te Losdorp.

— In plaats van Ds. Schim van der Loeff, te 's Hertogenbosch, die bedankt heeft, is Ds. B. Boers, Pred. te Middelharnis, benoemd tot lid der Synodale Commissie van de Ned. Herv. Kerk.

— Ter vervulling der aanstaande vacature, door het vertrek van Ds. Vorstman naar Breda, heeft de Kerkeraad der Herv. gemeente te Noordwijk-Binnen, uit een bevorens gemaakt 12-tal en 8-tal Predikanten, op het 4-tal gebragt: DD. van den Berg, in 't Woud; Boonen, te Ter Aa; Laurillard, Theol. Dr. te Zandpoort; en Ternooy Apel, te Rockanje.

— Te Cillaarshoek is beroepen de Candidaat A. Stuffken; en te Nederhemert de Candidaat M. Salverda de Grave.

230ste Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Trekking. No. 7601 een prijs van *f* 2,500. No. 645 een prijs van *f* 1,250. No. 16541 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: P. C. A. HOOGVLIET, A. E. KIST.

LEYDEN, 8 Augustus 1856.

Getrouwd: W. C. CHIMAIR VAN OUDENDORP, EN J. H. SCHEUER.

ZWOLLE, 9 Augustus 1856.

Bevallen van eene DOCHTER, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe, M. C. L. J. BARONNESSE TAETS VAN AMERONGEN, geboren BARONNESSE TAETS VAN AMERONGEN.

LEYDEN, 7 Augustus 1856.

Eenige Kennisgeving.

Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON, C. C. MEERBURG, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 11 Augustus 1856. H. J. GIEZEN.

Tot diepe droefheid zijner talrijke Kinderen, Behuwd-, Klein- en Achterkleinkinderen, overleed heden de Heer CASPARUS HENDERICUS WOLFF, in den gezegenden ouderdom van bijna 82 jaren.

LEYDEN, 8 Augustus 1856.

Eenige Kennisgeving.

Men vraagt ten spoedigste voor een JONGELING Kost en Inwoning met Bewasschen enz. bij eene burger Familie. Brieven *franco*, met opgave van prijs, onder Letter Z. bij den Boekhandelaar F. C. BÜHRMANN, Vijzelstraat over de Munt te *Amsterdam.*

Wordt gevraagd tegen 1 November aanst., bij eene buiten wonende Familie, eene bekwame **Werkmeid**, P. G., welke tevens met de Wasch moet kunnen omgaan. Adres *franco*, met overlegging of opgaaf van goede Getuigschriften, onder Lett. M. aan het Hulpkantoor te *Noordwijk*.

Het AMBACHTSBESTUUR van de Ambachten *Noordwijk* en *Noordwijkerhout*, is voornemens op Donderdag den 14den Augustus a. s. des middags ten *twaalf* ure, in het *Hof van Holland*, te *Noordwijk-Binnen*, **aan te besteden**: Het doen van eenige Herstellingen, bestaande in Metsel- en Timmerwerk, aan de Barna-Brug, gelegen nabij de kom van gezegde Gemeente; van welk werk het Bestek van heden af in het genoemde Locaal zal ter visie liggen, zullende op den morgen der Aanbesteding van af 9 ure in loco aan de Gegadigden aanwijzing worden gedaan.

Namens de Ambachtsbesturen voornoemd,

NOORDWIJK, 5 Augustus 1856. W. C. VAN DEN BRANDELER.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 30sten Augustus 1856, des namiddags ten één ure, zal onder nadere goedkeuring, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der Vertrekken van het Academiegebouw op het Rapenburg, worden **Aanbesteed:**

Het maken van een aanzienlijk Gebouw, bestemd voor het onderwijs in de Natuur-, Schei- en Ontleedkunde bij genoemde Hoogeschool, en voor de Verzamelingen tot die vakken en tot den Landbouw behoorende, te plaatsen op de kleine Ruïne te *Leyden*.

Deze Aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving, volgens art. 8 van het Bestek.

Het Bestek en de Teekeningen zullen ten lezing liggen aan de Localen der Provinciale Besturen van Noord- en Zuidholland en van Utrecht, te *Haarlem*, te *'s Hage* en te *Utrecht*; voorts te *Leyden* aan het Academie Gebouw voornoemd, bij J. KOREMAN, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement *den Burg*; in *de Paauw* aan de Korenbrug en in *het Stadhuis van Amsterdam* in het Noordeinde; verder op alle plaatsen waar zulks gewoonlijk geschiedt.

Zij zijn op vrachtvrije aanvrage bij de GEBROEDERS J. & H. VAN LANGENHUYSEN, te *'s Hage* à *f* 3.— verkrijgbaar.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer CAMP, Architect des Konings, te *'s Hage*, Buitenhof K. 99.

Curatoren voornoemd,

HEIM, *Voorzitter*.

W. H. DOZY, *Secretaris*.

DE ORANJEBOOM.

DEPOT VAN IN- EN UITLANDSCHE BIEREN EN WIJN-AZIJN,

In het groot en klein,

BIJ

J. A. TIELKEMEIJER,

Donkersteeg, Wijk VI. No. 72, te Leyden.

BIEREN PER TON. **Rotterdamsche Bieren.**		per 1/1 Ton à 80 Kan.	per 1/2 Ton à 40 Kan.	per 1/4 Ton à 20 Kan.
Prinsesse of Bruin	*f*	8.—	4.—	2 05
dito dito	-	7.—	3 50	1.80
dito dito	-	5.—	2.50	1.50
dito dito	-	4.—	2.—	1.05
Gerste	-	6 60	3.30	1.75
Dito	-	5.—	2.50	1.30
Zoet Minnen Bier	-	10.—	5.—	2.55
Beijersch	-	8.30	4.20	
Bruin Uitzet	-	7.40	3.70	
Oud Bruin	-	8.40	4.20	2 25
» Luiks	-	8.—	4.—	2.05
» Loender	-	7.—	3.50	1.80
Deventer Oud	-	10.—	5.—	2.60
dito Versch	-	9.—	4.50	2.35
Noord-Brabandsch.				
Faro Bier	-	10.—	5.—	2.55
Bosch Oud Bruin	-	9.—	4 50	2.30
dito dito Jong	-	8.—	4.—	2.05
Tafel Bier	-	5.—	2.50	1.35
Heusdensch	-	9.—	4.50	2.35
Breda's Gerste	-	8.—	4.—	2.10
dito dito	-	6.—	3 —	1.60
Wit Oosterhoutsch	-	4.50	2 25	1.20
Maastrichtsch	-	10.—	5.—	2.60
Rozijn Wijn-Azijn.				
1ste qualiteit	-		4.40	2.25
2de »	-		4.—	2.—
3de »	-		3.—	1.50

Berekend buiten het Fust.

Per Flesch: 1ste qualiteit *f* 0.12, 2de *f* 0.10, 3de 0.08. Bij de 11 Flesschen of Kruiken, tot vermindering van prijs. *Franco tot Leyden.*

Bovenstaande prijzen zijn berekend buiten Kruiken of Flesschen, voor een Kruik geeft men 4 Cents en voor een Flesch 5 Cents statiegeld.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 11 Augustus.

Tarwe bragt heden voor de puike *f* 1.— en voor de mindere *f* 1.50 per mud minder op; goede en puike *f* 15.50 à *f* 16.75; mindere *f* 12.50 à *f* 15.—. Rogge van nieuwe waren een aantal goede partijtjes aangevoerd, welke van *f* 7.75 tot *f* 8.60 koopers vonden. Gerst: Winter 20 Cts lager *f* 6.30 à *f* 7.20; dito Zomer *f* 6.30.

Te Amsterdam was de Poolsche Tarwe, witte en bonte *f* 16.40 tot *f* 17.—. Pruissische Rogge *f* 8.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 11 Augustus.

		Laagst Koers	Hoogst Koers	Gebleven
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{3}{8}$	$64\frac{1}{4}$
Dito Certificaten	" 3	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{3}{8}$	$75\frac{1}{4}$
Dito dito	" 4	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{5}{8}$	$95\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	$90\frac{3}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	$133\frac{1}{2}$	—	—
O. I. Leening	" 4 "	$94\frac{5}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	99	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	104	$104\frac{1}{8}$	—
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$102\frac{7}{8}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	$94\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1840	" 4 "	$86\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	—	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	$65\frac{1}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	—	—	—
Dito Obligatiën	" 4 "	$79\frac{5}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{4}$ "	$24\frac{1}{4}$	$24\frac{5}{8}$	$24\frac{5}{8}$
Dito Obligatiën	" 3 "	—	—	—
Dito Binnenl. à 8 m.	" 3 "	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{3}{8}$	$39\frac{1}{4}$
Bewijzen Coupons		$6\frac{15}{16}$	[illegible]	
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	" 5 "	—	—	—
Dito	" 4 "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$78\frac{3}{4}$	$78\frac{7}{8}$	$78\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	" 5 "	$86\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$40\frac{5}{8}$	$40\frac{11}{16}$	—
BELGIË,	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" 3 "	—	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
BRAZILIË, 1824 100 £	" 5 "	$99\frac{1}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	$45\frac{15}{16}$	46	—
SARDINIË,	" 5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	" $4\frac{1}{2}$ "	31	—	—
GRENADA, Obligatiën	" $2\frac{1}{2}$ "	$18\frac{15}{16}$	$19\frac{1}{8}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3 "	$22\frac{1}{16}$	$22\frac{1}{8}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.